

R O S T A.

MAGYAROSAN.

Felkértek bennünket a
következő sorok közlésére.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A *Széphalom* idei első füzete az Akadémia új nyelv művelő folyóiratát bírálgatva, a 26. lapon Nagy J. Béla szerkesztőt hibáztatja a folyóirat első cikkének száználmas magyarságáért. Nem Nagy J. Béla szerkesztő úr kívánóságára, hanem magamtól kijelentem, hogy a cikket nem ő írta, hanem én; a gáncs tehát engem illet.

A hibáztatásokkal nem foglalkozom egyenként; de helyre kell igazítanom azt a sejtetést, mintha az új nyelvörző és nyelv művelő mozgalom a magyar tudós műveltség rovására a malomalja szóvirágait és a rézangyalát akarná terjeszteni; ilyen törekvésnek semmi jelét nem látni a folyóiratban. Épúgy igazságtalan olyan színt adni a mozgalomnak, a *cél*, meg a *zamat*, meg a *zsinór*-mérték emlegetésével, mintha az új folyóirat szélmalomharcot kezdene s a meghonosodott idegen eredetű szókat is ki akarna küszöbölni. Hiszen világosan megmondja, hogy nem hirdet szélsőséges purizmust, használja a nemzetközi műszókat, használja csakugyan a *fordulat* szót is, Gyulai Pál példájára, annál inkább, mert ennek nemcsak a *tournure* és a *Wendung* a mintája, hanem a görög *tropos* is öse, mint amazoknak is.

Ha pedig igaz, hogy a *Magyarosan* első cikkében is hibák vannak a jó magyarság ellen, az csak új ok rá, hogy siessünk a mentéssel. Csalhatatlanoknak nem hisszük magunkat, viszont hibáinkat szívesen elhagyjuk magunk is. Össze kell fogni a szent célra mindnyájunknak. És a *Széphalom* környékéről nem azt várjuk, hogy Édes Gergelyek gúnyolják a becsületes törekvést, hanem hogy a folyóirat szerkesztője, Zolnai Béla, a jeles nyelvészettikus, hivatása szerint maga is támogassa folyóiratunkat tudományával, ízlésével, tollával.

Fogadja Szerkesztő úr nyilatkozatom közléséért köszönetem kifejezését.

Szerkesztő úrnak tisztelő híve

Budapest, 1932. április 15.

Négyesy László.

AZ IDEGEN SZAVAKRÓL.

Különös óvatossággal kell kezelnünk az idegen szók erőszakos magyarosítását, mely az utóbbi harminc évben divattá vált, a háború óta azonban majdnem kényszerre lett. Itt nemcsak az értelem és jóhangzás adta értékeket vegyük tekintetbe, hanem egyúttal az egybetartozás és társulás azon egész komplexumát is, melyet a szók idővel önmagukból kifejlészenek. A hagyományt nem lehet egy vesszőparipa kedvéért feláldozni. A nyelvnek megvannak egyéni törvényei, mondhatnám egyéni tapintata, mely a túléltet leveitkezi és újat terem, erőset, egészségeset, míg a koraszülött, torzszülött szók, melyeket a nyelv-újító mesterségesen állított elő lombikjában, meddők maradnak, mint az öszvérek.

Bethlen Mária grófnő (Pesti Napló: júl. 24.).

Meggyőződésem, hogy csak kétféle elvi magatartás lehetséges: vagy minden idegen szót száműzni, vagy mindent megengedni elméletben és rábízni az egészséges életre, hogy kiküszöbölje, amire nincs esztétikailag vagy más szempontból szükség. Mert ki és milyen fórum bírálja el, hogy mit engedünk meg?